

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

יוצא לאור על-ידי
צעירי אגודת חב"ד – המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף יצחק אהרונוב

יש חדש

זוהר חובק עולם

ארגון אור הזוהר יוזם משמרות שייצרו רצף של לימוד ספר הזוהר לאורך כל היממה, בכל כדור הארץ, למען גאולת עם ישראל. הארגון קורא לכל מי שמוכן לקבל עליו ללמוד זוהר חצי שעה בכל יום, מל"ג בעומר תשע"ב ועד ל"ג בעומר תשע"ג, לפנות אל המוקד ולהירשם, וזכות רשב"י תעמוד לכל המשתתפים. טל' 02-5612121.

סמינר שבועות

ארגון התקשרות חוויה יהודית עורך סמינר מיוחד בחג השבועות. הסמינר יהיה בבית ההארחה החדש 'בית יהודה' בירושלים, בימים שישי-ראשון, ד"ו בסיוון (25-27.5), עם מיטב המרצים. תיקון ליל שבועות ופעילות ערכית לילדים, בהדרכת מדריכות מנוסות. טל' 077-2171770.

פסוקים מזמרים

גירסא דינקותא מגישה את הספר שנים-עשר הפסוקים, המוגשים לצד הסבר וציורים. לספר צמודים לחצני נגינה, המשמיעים את הפסוקים. טל' 1-700-704120.

איזה כיף לאהוב

שגית קוסקס-זיסמן כתבה ואיירה את הספר איזה כיף לאהוב. ספר שמדבר בשפה מובנת לילדים על רגש האהבה לזולת. טל' 050-2774003.

זמני השבוע

ניו יורק	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס	כניסת החג
7:44	8:25	7:39	7:27	כניסת החג
8:50	9:32	8:35	8:27	צאת השבת

פרקי אבות: פרק ד

289 בתי חב"ד
לשירותכם *3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר חב"ד 60840
טל' 972-72-2770100 • פקס 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

דרוש חינוך ולא אזיקים

גם אם נעמיד שוטרים בכל פינה, לא נפתור את הקלות הבלתי-נסבלת שבה מרשים לעצמם נערים צעירים לשלוף סכין ולדקור בני-אדם

את המחסום צריך לקבוע בתוך הנפש, ואז לא יצטרכו מחסומי ברזל

למדיי (כמו הערה על רעש באמצע הלילה) כדי לממש זאת. איננו משדרים לבני-הנוער מסר ברור וחד-משמעי - רצח ואלימות הם בבחינת 'בל יראה ובל יימצא' בחברה אנושית מתוקנת.

חינוך לאמונה

אך דרוש גם חינוך. הדרך היחידה למנוע אלימות היא לחזק את האמונה בבורא-עולם ומנהיגו, המשגיח על עולמנו והקובע את המותר ואת האסור. הזיקה בין אמונה זו ובין מוסריות אנושית באה לידי ביטוי חד בתשובתו של אברהם אבינו לאבימלך: "רק אין יראת-אלוקים במקום הזה - והרגוני".

חינוך שאינו מבוסס על אמונה בה', לעולם יהיה רופף וכפוף לשינויים. ערכים המושתתים על היגיון אנושי עלולים להשתנות על-פי הנסיבות והצרכים. רק ערכים המבוססים על אמונה בבורא-עולם קבועים ובלתי ניתנים להזזה. הדיבר "לא תרצח" - הוא צו מוחלט. הציווי האלוקי "מיד האדם, מיד איש אחיו, אדרוש את נפש האדם" - הוא סופי ונצחי.

רובו הגדול של הציבור מאמין בבורא-עולם. המחקר המקיף של מכון גוטמן העלה כי כ-80 אחוזים מאזרחי ישראל מאמינים באלוקים. אם-כן למה אין נותנים לו להיכנס לבתי-הספר הממלכתיים? אם כל ילד ונער היה חש ומפנים שיש "עין רואה ואוזן שומעת וכל מעשיך בספר נכתבים" - ההכרה הזאת הייתה מחסום בפני התלהטות היצרים. זה הפתרון ואין בלתו.

מספרים על עיירה אחת שכא' שר שורטטו גבולות המדינה, התברר שקו הגבול עובר בצ' מוד לעיירה ומפריד בינה ובין בית' העלמין שלה. התושבים קיבלו היתר מיוחד לעבור את הגבול כדי לקבור את המתים. סוחרים ממולחים ניצ' לו את הפרצה, ובמהרה החלו לעבור הרבה 'ארונות קבורה', שהיו מלאים סחורה מוברחת.

ברבות הימים נעשה הדבר הרגל, ויום אחד הבחינו שומרי הגבול כי זו 'הלוויה' מוזרה - איש אינו בוכה, והמלווים צוחקים. החליטו לפתוח את הארון, ואז החלו המלווים לבכות. כשהסחורה נתגלתה אמר להם המפקד: "שוטים שכמותכם, אילו הייתם בוכים בתחילה, לא הייתם צריכים לבכות עכשיו".

אלימות אינה בידור

אנחנו בוכים אחרי שמתרחשים אירועים קשים, כמו שאירעו בשבת האחרונה. עכשיו הכול בוכים: משפחת הנרצח וגם משפחת הרוצח. ברגע אחד של קלות-דעת ונמהרות גזז צעיר על עצמו חיי כלא לשנים רבות, ואימלל לא רק את משפחת הנרצח אלא גם את משפחתו שלו.

אבל למה איננו בוכים קודם לכן ואין אנו עושים מה שצריך כדי למנוע את מעשי האלימות המטופשים האלה? הטענות כלפי המשטרה יכולות להיות מוצדקות, אבל גם אם נעמיד שוטרים בכל פינה, לא נפתור את הקלות הבלתי-נסבלת שבה מרשים לעצמם נערים צעירים לשלוף סכין ולדקור בני-אדם. בזאת אפשר לטפל רק באמצעים חינוכיים וערכיים.

איש אינו מעז לגעת בהשפעת סרטים אלימים על בני-הנוער. השפעה זו הוכחה בעשרות מחקרים ברחבי העולם. למעשה, אין צורך במחקרים כדי לדעת זאת. ברור לחלוטין שאדם הנחשף למנות גדושות של אלימות, לרבות רציחות, מפתח סוג של אדישות לפשעים האלה.

בני-הנוער קולטים מסר שאלימות ורצח הם תופעות מצויות. צריך רק שתהיה סיבה טובה

ה'השתקפות' שבלב כל יהודי

שמחת בית-השואבה - זו השמחה על הזכות לעבוד את בורא העולם ולמלא את הייעוד שהועיד לנו - לעשות את העולם הזה הגשמי דירה לו יתברך.

השמחה מקרינה

ה'השתקפות' של שמחת בית-השואבה בלב כל יהודי נושאת עמה מסר עמוק יותר. חז"ל אמרו: "לא היה חצר בירושלים שאינה מאירה מאור בית-השואבה". משמעות הדבר, שהשמחה הזאת מקרינה גם על סביבתו הקרובה והרחוקה של יהודי, עד שגם היא נסחפת בשמחה.

ויותר מזה: "אישה הייתה בוררת חיטים לאור של בית-השואבה". כלומר, האור היה גדול כליכך, עד שאישה הייתה יכולה לברור חיטים בחצר ביתה מהאור הגדול. המשמעות הרוחנית היא, שיהודי מאיר את סביבתו באור בהיר וחזק כליכך, עד שגם הזולת יוכל לברור את ה'פסולת' מתוך ה'אוכל' ולהפריד בין הדברים הבלתי-רצויים לדברים החיוביים.

(תורת מנחם כרך כד, עמ' 68, 116)

להשתקפות במראה, המתקיימת כל עוד מקור ההשתקפות נמצא מול המראה, ואילו כשנוטלים את המקור - מתבטלת מיד ההשתקפות. בענייני הקדושה ההשתקפות דומה לחתימה שמטביעים בחותמת. כאן, גם לאחר שנוטלים את החותמת החתימה נשאר בשלמותה. כלשון הזוהר: "דיוקנאה אשתאר בך" [=הדיוקן האלוקי נשאר בך].

משמעות רוחנית

כן הוא בעניין ההשתקפות של בית-המקדש הגדול שבירושלים בתוך 'בית-המקדש הקטן' שבלב כל יהודי: השתקפות זו כמוה כהטבעת חותמת, וגם לאחר חורבן בית-המקדש הגשמי נותרת ה'חתימה' בשלמותה, וה'השתקפות' נשאר קיימת בליבו של כל יהודי.

ה'השתקפות' זו ודאי שהיא קיימת במשמעות הרוחנית של ניסוך היין וניסוך המים ושמחת בית-השואבה. עכשיו, כשאין לנו בית-מקדש גשמי ומזבח גשמי, צריך כל יהודי לאתר בתוך נפשו את המשמעות הרוחנית של הדברים.

ניסוך היין - זו עבודת ה' מתוך הבנה ותענוג. ניסוך המים - זו עבודת ה' מתוך קבלת עול.

בפרשתנו התורה מציינת את מצוות חג הסוכות ומורה: "ושמחתם לפני ה' אלוכיכם שבעת ימים". השמחה הזאת היא מדאורייתא. הרמב"ם מקשר את הציווי הזה עם שמחת בית-השואבה, שהייתה בחג הסוכות. על השמחה הזאת נאמר: "מי שלא ראה שמחת בית-השואבה לא ראה שמחה מימיו".

שמחה זו, כפשוטה, הייתה בבית-המקדש, עם שאיבת המים בעבור ניסוך המים על גבי המזבח. ואכן, על הפסוק "ושמחתם לפני ה' אלוכיכם" נאמר שהכוונה לבית-המקדש. עם זה, מנהג ישראל לערוך שמחת בית-השואבה בכל מקום, גם לאחר שחרב בית-המקדש, ואפילו בחוץ לארץ.

כמו חתימה

בעניין זה יש פתגם של אדמו"רי חב"ד: "כאשר הקב"ה אמר 'ושכנתי בתוכם' - נעשה בליבו של כל יהודי 'בית-מקדש קטן', וכאשר יהודי היה בא אל בית-המקדש בעלייתו לרגל, השתקף בית-המקדש הגדול בתוך 'בית-המקדש הקטן' שבקרבו".

השתקפות בענייני קדושה אינה דומה

אמרת השבוע

גמרא פתוחה וסגורה

באספת רבנים, שבה השתתף גם הגאון רבי חיים מבריסק, התבטא אחד הנוכחים בביקורת כלפי הגאון רבי אליהו-חיים מייזל מלודז'. אותו רב התבטא, שאמנם הרב מייזל עוסק הרבה בעשיית חסד, אבל עסקנותו באה על חשבון לימוד התורה ומבטלת אותו מהתורה.

רבי חיים מבריסק התרעם מאוד על הדברים והגיב בחריפות: "רב שסוגר את הגמרא שלו כדי לעסוק בגמילות חסדים ובצדקה, הרי גם בשעה שהגמרא שלו סגורה - פתוחה היא לפניו. ואילו רב שאינו מוכן לסגור את הגמרא שלו בשעה שצריך לעסוק בגמילות חסדים ובצדקה, הרי גם בשעה שהוא יושב מול גמרא פתוחה - באמת היא סגורה לפניו".

פתגם חסידי

"חז"ל המשילו את הפרנסה לקריעת ים-סוף. כשם שקריעת ים-סוף הייתה נס בלתי-צפוי, כך מזונותיו של אדם באים לו ממקור בלתי-צפוי" (החווה מלובלין)

פרנסה | מאת הרב אליעזר ברוד

מן המעיין

לעורר את האמונה

"וכי תאמרו מה נאכל" (ויקרא כה.כ). בעל עסק צריך לעורר בעצמו את האמונה והביטחון הגמורים בקב"ה, הן ומפרנס לכל בשר, כי הוא יתברך ייתן לו את פרנסתו ברווח. ועוד יותר, על האדם להיות שרוי בשמחה ובטוב לבב באמת, כאילו פרנסתו כבר מזומנת לפניו.

(הרבי הרי"צ מליובאוויטש)

הדאגה החמורה

יהודי התאונן לפני רבי מנחם-מענדל מקוצק שדאגת הפרנסה מטרידה אותו מאוד. אמר לו הרבי: תתפלל אל ה' והוא ישלח לך את פרנסתך. טען האיש: "אינני יודע איך להתפלל". "אם כן", אמר הרבי, "הדאגה הזאת חמורה מדאגת הפרנסה".

ריבית אינה אוכל

"ובמרבית לא תיתן אכלך" (ויקרא כה.לז). התורה מצווה שלא תוציא את פרנסתך, את האוכל הבא אל פיך - מן הריבית.

(מאוצרו הישן)

אמצעי פרנסה כשרים

"את כספך לא תיתן לו בנשך... אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים" (ויקרא כו.לז.לח). אל תלווה בריבית ואל תחשוב שזה יהיה מקור

פרנסתך. שכן "אני ה' אלוכיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים לתת לכם את ארץ כנען", וזו ארץ טובה, ארץ זבת חלב ודבש, ושם תוכל למצוא אמצעי פרנסה טובים וכשרים מזו.

(כפליים לתושייה)

עצה לדאגת הפרנסה

העצה לדאגת הפרנסה היא לומר בכל יום, או מזמן לזמן, את פרשת המן ככוונה, ולהתבונן היטב במה שנאמר בפרשה זו (שמות טז.ד): "ויצא העם ולקטו דבר יום ביומו".

(אדמו"ר הזקן)

לשם מה צריכים אותך

אדמו"ר הזקן אמר לחסיד שירד מנכסיו והתאונן על מצבו המר: אתה מפרט מה שאתה צריך, אך אינך אומר לשם מה צריכים אותך. אותך צריכים כדי שתאיר את סביבתך בתורה ובעבודה שבלב. עשה את המוטל עליך והקב"ה יעשה את שלו וייתן לך את כל צרכיך.

רגש פנימי

כל יהודי מאמין שהקב"ה זן ומפרנס לכול, אבל אמונה זו היא בדרך 'מקיף', ואילו ביטחון הוא רגש פנימי, ו'הבוטח בה' - חסד יסובבנו" (תהילים לבי).

(אגרות-קודש)

מילים סתומות

סנדר ומרדכי הרימו כוסיות 'לחיים' ואיחלו זה לזה 'מזל וברכה', להצלחת העסקה החדשה. הנתונים שהציג מרדכי, הסוחר הנוודע והממוחל מבוקרסט שברומניה, לסנדר, יהודי אמיד מהעיירה אראד, היו מפתים. סנדר נתן את אמונו באיש, שלשל לידיו את הכסף, וציפה לרווחים.

עברו שבועות וחודשים. סנדר המתין בקוצר-רוח לידיעה כלשהי ממרדכי. עם הזמן החלו הספקות לכרסם בלבו. זה היה כל כספו, ומי יודע אם פעל נכון כשהשקיע את כל רכושו בעסקה הזאת?

יום אחד נשמעו דפיקות על דלת ביתו של סנדר. האיש שבפתח הודיע לו: "מרדכי פשט את הרגל. כספו וכספך, וכספם של כל לקוחותי, ירדו לטמיון. הוא עצמו נעלם". הור יצא, מניח את סנדר המום.

האיש פרץ בבכי מר: "מאדם אמיד, הנותן לאחרים, נעשיתי עני ואביון". הוא התקשה להכיל את הבושה, והסתגר בביתו. ידידיו הטובים הציגו לו לצאת ולהיות רוכל בכפרים ובעיירות שבהם אין מכירים אותו. כך תיחסך ממנו הבושה והוא ישתכר מעט לפרנסת ביתו. קיבל סנדר את עצת חבריו ויצא לדרך.

בעיירה גרוסוורדיין שכן באותה עת רבי ישראל מוויז'ניץ, בעל 'אהבת ישראל'. כשמו כן היה, קיבל כל יהודי באהבה והרעיף עליו את שפע ברכותיו. החליט סנדר להיכנס אל הרבי ולקבל את ברכתו בדרכו החדשה. הרבי קיבלו בסבר פנים יפות וברוכו בהצלחה מופלגת.

לא עבר זמן רב וסנדר ראה בהתממשות הברכות. הוא הצליח מאוד במרוכותו, קנה בזול ומכר ברווח נאה, ומספר לקוחותיו גדל והלך. במרוצת הזמן החל לסחור גם עם הגויים, מכר לרבים מהם בהקפה, ואחת לכמה חודשים היה בא אליהם לגבות את החובות.

דבקו של סנדר בבעל 'אהבת ישראל' מוויז'ניץ התחזקה. אחת לחודש היה שב לביתו, משאיר לאשתו סכום נאה לפרנסת הבית, ושוב יוצא למסע. בכל נסיעה כזאת היה הולך לגרוסוורדיין ונכנס אל הצדיק.

ביקורו האחרון התנהל בדרך שונה מן הרגיל. הרבי קרא את הפתקה שהגיש לו, ובה בקשותיו, אך לא מיהר להשיב. בעיניים חודרות הביט בסנדר

זמן-מה, ולבסוף אמר: "שתיצל מידי הגויים". סתם ולא פירש.

לא היה לסנדר קצה חוט להבין את כוונתו של הצדיק, וגם לא היה לו פנאי להתבונן בדבר. לא עברו ימים רבים ודברי הרבי נשכחו ממנו.

באחד מסיבובי גביית החובות בא

סנדר לעיירה פלוטניצה'. לעת ערב ניגש עיף ומזיע לאחרון שבבעלי החוב, אנטוני האיכר. האיש קיבל את פניו בחיוך ואמר: "כבר יורד הלילה, ואתה נראה תשוש ועיף. שכב לישון כאן ומחר בבוקר אשלם לך את חובך".

סנדר לא רצה ללון בבית שיש בו

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

ריח של משיח

מסופר על רבי מנחם מענדל מוויטבסק שפעם אחת נכנס אדם אל ביתו נרעש כולו ובישר שיש שמועה שהמשיח בא. ניגש הצדיק לחלון, פתחו והריח את האוויר שבחוץ. לאחר מכן אמר: "לא, אין באוויר ריח של משיח". תלמידיו הסבירו כי היה עליו לפתוח את החלון, שכן בתוך חדרו היה תמיד ריח של משיח.

מה משמעות הסיפור הזה? וכי בחדרו של רבי מנחם מענדל כבר בא משיח ובאה הגאולה? אך אנו מוצאים עוד דברים מעין זה. למשל, מובא בשם רבנו הזקן (פלא הרמון שמות, עמ' ז) ש"לפני נשמות הגבוהות כרבי שמעון בר-יוחאי וחבריו לא נחרב הבית". גם כאן נשאלת אותה שאלה: הלוא רבי שמעון בר-יוחאי נרדף מפני הרומאים וטבל את כל קושי גְרוּתֵיהֶם; איך אפשר לומר שלגבי לא נחרב הבית?

האמת הקיימת תתגלה

ההסבר טמון בהבנה מעמיקה יותר של מושג הגאולה. יש הרואים בגאולה מהפכה של כל המציאות – עולם חדש, בני אדם חדשים. מבחינה מעשית זה נכון – העולם אכן ישתנה לגמרי. אך מבחינת המהות הפנימית של הדברים אין כאן שום מהפכה, אלא להפך – בזמן הגאולה תתגלה מהותו האמיתית של העולם. הגאולה לא תיצור שום אמת חדשה, אלא רק תסיר את המסווה שמפריע לנו לראות את האמת של העולם הקיימת גם עכשיו.

הגאולה דומה להפצעת השחר – העולם נשאר בדיוק כפי שהיה בלילה, אלא שבבוקר רואים הכול בהירות, ואילו בלילה גישנו באפלה. כך כל 'חומרי' הגאולה כבר נמצאים עכשיו, רק שאיננו רואים אותם בהירות. כשתבוא הגאולה ויאיר האור, נראה ונבין את האמת בפשטות, ועד שלא נוכל כלל להבין איך יכולנו לחשוב אחרת.

האמת היא שהקב"ה נמצא כאן גם עכשיו. התורה והמצוות הן אמת מוחלטת גם עכשיו. היותו של עם ישראל 'ממלכת כוהנים' נכונה גם עכשיו. ההכרח באחדות, בצדק וביושר עומד במלוא תוקפו גם עכשיו. אלא שבזמן הגלות כל האמיתות הללו שריות בהעלם, והמציאות הנראית לעינינו יכולה להיראות אחרת. לנו נדמה לפעמים שהקב"ה אולי אינו כאן, שאולי אפשר ללכת בדרך שונה מדרך התורה, שאולי יהודי דומה לגוי, שאולי אפשר להפיק תועלת ממחלוקת ומהפך השלום. אבל זה דמיון ואשליה, לא המציאות האמיתית.

פקיחת העיניים

כשמבינים נקודה זו מתבהר גם הקשר בין הגאולה לבין גילוי תורת החסידות. ידוע שהתנוצצות אור הגאולה החלה בימי הבעש"ט (כפי שמובא בכמה ספרים). אנו גם יודעים שהפצת החסידות קשורה קשר ישיר לגאולה, כפי שאמר המלך המשיח לבעש"ט, שהוא יבוא "לכשיפוצו מעיינותיך – מעיינות החסידות – חוצה". ואכן, גילוי החסידות והגאולה האמיתית והשלמה הם מהות אחת.

תורת החסידות היא גילוי של האמת האלוקית. החסידות מגלה שהקב"ה נמצא בכל דבר. החסידות מבירה את מהותן של התורה והמצוות ואת עומק נשמתו של יהודי. החסידות מחיה עקרונות יסוד כמו אהבת ישראל ושמחה של מצווה. ועם זה, החסידות לא חידשה דבר, כי הכול כבר היה קיים בתורה עוד לפני הופעת החסידות.

כזאת היא גם הגאולה – היא חידוש שאינו חידוש. היא אינה אלא בבחינת 'פקיחת העיניים'. אנו נזכה לפקיחה זו של העיניים רק בזמן הגאולה ממש, אבל נשמות גבוהות ומיוחדות רואות גם בתקופת הגלות את האמת האלוקית. כזה היה רבי שמעון בר-יוחאי, וכמותו צדיקים גדולים בדרות הבאים. לכן נזקק רבי מנחם מענדל מוויטבסק לפתוח את החלון, כי בחדרו האירה תמיד האמת של הגאולה.

אבזרי פולחן נוצריים, והתחמק בתירוץ שהבית קטן ולא יהיה להם נוח להלינו שם. אנטוני דחק בו והציע לו לישון באסם שבחצרו, שם בחר גם בנו, תאודור, מצע נוח על הקש. עייפותו של סנדר גברה עליו. הוא נענה להצעה והלך לשכב במקום שהוצע לו, ליד בנו של האיכר.

סנדר ניסה לישון אבל השינה נדדה ממנו. הוא ידע כי אם לא יישן, לא יצליח לעמוד במטלות הצפויות לו ביום המחר. לבסוף סבר כי אולי המקום שבו שכב לישון אינו נוח לו. הוא שאל את בן האיכר אם יסכים להחליף איתו מקום. הצעיר נענה, וחישי מהר שקע בשינה עמוקה.

אך לסנדר ההחלפה לא הועילה כלל. כשנוכח כי לא יצליח לישון, החליט לקום ולצעוד אל העיירה הסמוכה, שבה היה אמור לפגוש עוד לקוחות. את חובו של אנטוני יגבה בדרך חזרה.

גם לאנטוני היו 'נדודי שינה'. באותה שעה החל להסיק את התנור בביתו. לשאלת אשתו ענה בקור-רוח כי הוא מתכוון להרוג את היהודי ולהשליך את גופתו לתנור, כדי שלא יישארו סימנים. האישה נבהלה, אך אנטוני הסביר לה כי יש כסף רב ברשות היהודי, וכך ייטלו את הכסף וגם ייפטרו מהחוב.

אומר ועושה ויצא בחושך וחרבו בידו אל האסם. הוא ידע בדיוק היכן שכב סנדר לישון, ובהינף יד הטיל את החרב על האיש הישן והרגו. הוא גרר את הגופה אל תוך הבית ואז פתאום ראה את פני ההרוג: בנו, תאודור!

"מה עשית?! רצחת את בנו!", פרכה האישה את אצבעותיה. הוא התגונן וטען כי הדבר נעשה בשגגה. ריב קולני וסוער פרץ ביניהם.

באותו זמן צעד סנדר לעבר העיירה השנייה. שוטרים שראו אותו חשדו שהוא גנב. הוא סיפר להם מי הוא והיכן לן בלילה, והשוטרים לקחוהו עמם לבית האיכר, כדי לאמת את דבריו. בהגיעם אל הבית שמעו מאחורי הדלת את קולות הריב בין האיכר ובין אשתו. האיכר זעק כי כוונתו הייתה להרוג את היהודי והבן נהרג בטעות. עכשיו עליהם לטעון שהיהודי האורח הרג את בנם...

לא עברו דקות אחדות ואנטוני נכבל באזיקים ונלקח בידי השוטרים. הם אמרו לסנדר כי שיחק לו מזלו שתפסוהו. אילולי כן היו מאמינים לאנטוני, וסנדר היה יושב במאסר על רצח הבן.

סנדר נשא עיניו לשמים והודה לה'. אריאז נזכר פתאום במילותיו של הצדיק: "שתיצל מידי הגויים..."

הניצול מתעד את יהדות רומניה

בעזרתי לאיחוד בגיליון 'שיחת השבוע', שהוא בעיניי העלון היהודי האיכותי ביותר."

רומניה מוקירה

טרקטין לא הסתפק בכתיבת טור שבועי. עם פתיחת מסך הברזל נסע לרומניה וגילה כי יהודים רבים בקהילה רחוקים מאוד מעולם של תורה ומצוות. ראשי הקהילה הציעו לו לכתוב ספר על פרשת השבוע משולב בסיפורי חסידים, בשפה הרומנית. בתוך כמה חודשים הספר יצא לאור ונעשה מבוקש בקרב יהודי הקהילה.

ההצלחה הביאה אותו לכתוב עוד ספרי יהדות בשפה הרומנית: מילון אישי, תנ"ך, מגילת אסתר, מגילת רות ופרקי אבות. ספר על רבני רומניה העניק לו את הפרס הגדול ביותר ברומניה - 'פרס האקדמיה הרומנית'. בעקבות זאת באו פניות להוצאת הספר בעברית. ארבע שנים של עמל הולידו סדרת ספרים מושקעת, שהופיעה זה עתה בהוצאת 'מוסד הרב קוק'. "זו אנציקלופדיה מקיפה של יהדות רומניה, בת שלושה כרכים 1442 עמודים", מציין טרקטין, שערך את הספר עם הד"ר זאב הרשקוביץ.

מעצמה שנכחדה

"הספר מביא את סיפורה של יהדות רומניה", אומר טרקטין. "תולדותיהם של אדמו"רים, רבנים וראשי קהילות. יש כתבות וסיפורים על

באחד הבתים בפאתי העיר יאסי שברומניה הסתתרו בפחד בני משפחת טרקטין. זה היה בתחילת חודש תמוז תש"א (1941). הרומנים והגרמנים העלילו על היהודים שהם מאותתים למפציצים הסובייטיים. זו הייתה יריית הפתיחה לטבח אכזרי ביהודים.

שמשות דלת הכניסה נופצו. אב המשפחה התעשת במהירות ואטם את הדלת השבורה בעזרת קרשים שמצא בחצר. כשהגיעו הגרמנים אל הבית אמר מפקד הכוח לחייליו שלדעתו זה מחסן והורה להם להמשיך אל הבית הבא. הקרשים הצילו אותם. בפגרום נרצחו קרוב לחמישה עשר אלף יהודים הי"ד.

יהדות ברומנית

ברוך טרקטין היה אז נער בן ארבע עשרה. אביו, ר' יעקב קאפל, היה מעמודי התווך של חצר האדמו"ר מפאשאקאן-בוהוש. ברוך שרד מאימי השואה ובשנת תש"י עלה לארץ ושימש מהנדס מכונות. אבל לרגע אחד לא שכח מאין בא. "הקדשתי מזמני יום-יום לקהילה היהודית ברומניה", מספר טרקטין.

לפני כעשרים וחמש שנה נתקל בעיתון בשפה הרומנית היוצא לאור בארץ. "ראיתי שיש בו הכול חוץ מיהדות", הוא אומר. "פניתי אל המערכת והצעתי לכתוב טור שבועי על פרשת השבוע. המערכת נענתה ומאז הטור מופיע בקביעות.

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

זמן איחוד הפרשיות

שאלה: השבת קוראים בארץ ישראל את פרשת בהר בלבד, ובשבת הבאה יקראו בחו"ל את בהר בחוקות, ובכך ייסגר הפער שנוצר. מדוע לא עשו זאת בפרשיות תזריע מצורע או אחרי קדושים?

תשובה: המנהג העתיק בארץ לפני כשבע מאות שנה, וכן מנהג הספרדים בצפת בדורו של מרן הבית יוסף (לפני כארבע מאות שנה), היה להפריד את פרשיות תזריע מצורע בארץ, כדי להתחבר עם בני חו"ל בפעם הראשונה שאפשר - בשבת פרשת מצורע, שאצלם זו תהיה פרשת תזריע מצורע.

לעומת זה, מנהג תושבי הארץ הוותיקים בזמן הבית יוסף היה כנהוג בימינו, להפריד את פרשיות בהר בחוקות. מנהג זה חוזק בספר 'תיקון יששכר' מאתו דוד, וכך הוכרע בספרים רבים העוסקים במנהגי הספרדים.

"לא היה כבושם הזה". טרקטין והאנציקלופדיה

3260 רבנים ששירתו ברומניה מהמאה ה-16, ובהם שושלות אדמו"רי רוז'ין, סדיגורה, בוהוש, שטפנשטי, פשאקאן, ווסלוי, שושלת ויז'ניץ, סירעט, בויאן, אוסיאטין, סאטמר, ספינקא. פרק בספר מיוחד לסיפורי בתי הכנסת ברומניה, ופרק אחר עוסק באדמו"רים ורבנים שנספו בשואה הי"ד, ומספרם יותר מארבע מאות". הוא מציין את האדמו"ר רבי יצחק מבוהוש, אשר הסתיר מאות פליטים בשואה, מתוך סיכון חייו.

חוקר החסידות הרב ד"ר יצחק אלפסי הוא מעורכי הספר. "לא היה כבושם הזה לא בכמות ולא באיכות", העיד.

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

חדש: סודות הגאולה

כל מה שצריך לדעת על הגאולה וביאת המשיח

דמותו של המשיח • תהליכי הגאולה • מה יהיה בימות המשיח • תחיית המתים • ועוד

ספר מרתק, מאיר עיניים, כתוב בסגנון קולח ובהיר, ניקוד מלא

להזמנות: טל' 1-718-6041020

